

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՈՒԼԵՆ

Ե. ԹՈՐՈՍՅԱՆ

Հ Ա Ս Յ Է

E. TOROSSIAN

Direct - propr. du journal Arménien

ARCHALOUYCE

LE CAIRE (EGYPTE)

Ձի նրասարսկում ձեռնարկները
ես չե՛մ տրոխր :

ԱՐՄԵՆԱՅԷ

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ. ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՉՈՐԵՔԵԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ ՕՐԵՐԸ

ՊՈՅՄՈՒՅՔ

ԵՂԻՊՏՈՍ

Տարեկան դրո - ողջ 6

Վեցամսեայ ,, 3

ԱՐՏԱՍԱԶՄԱՆ

Տարեկան քրակց 20

Վեցամսեայ ,, 12

Բաժանորդագիրը կանխիկ է՝ նախ քան ծանուցումները կ'ընդունուին նախև առաջին համասարտքում : Բարեգործական Ընկերությանը հասնող 50 տոկոսը վերջին կ'ըլլայ :

Շաբաթ Թի 454

ԳԻՆ ՔՍԱՆ ՓՈՐԱ ՈՂՋ

ՎԵՀ. ԿՆՔՈՂԻՎՈՍԻ ԴԻՄՈՒՄԻՆ ՌՈՒՍՈՒՅՑ ԿՈՅՈՒՆ ՊՈՏՄՈՒՆԸ

Նախ քան թուով հաստատվեցին Կ. Վ. Կոնստանդնուպոլիսի իր գրադարձը պատասխանաբար իր միջոցով և եկեղեցիական ժողովրդի մեջ անցրած ժամանակը անցրած : Այս անգամ ալ ուրիշ պատասխաններ է առնել պաշտոնական ըլլալուն համար, առաջին թիւին կուտանք կամս Վլատիմիր Լուսնաօֆի նամակին, որ Վ. Վ. Չարին հրամանով կ'ուղղէ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին :

Նախագէտ արդէն յայտնած ենք հայոց Հարապետին ըրած դիմումին նշանակալիցները և կարեւորութիւնը. առաջին կողմէն ալ պետի հրատարակենք Պոլսէն իրազէկ աղբիւրէ մը ստացուած նամակ մը, որ թուրքիոյ ոլորտայտոյտ մէկ շարժումը կը բացատրէ Կաթողիկոսական դիմումներու ազդեցութիւնը առ յայտնուած զինքին համար. . . .

« ՉԵՐԻ ՍՐԲՈՒԹԻՆ » ՈՂՈՐՄԱՄ ՀՈՎՈՒԱՊԵՏ

« Պատիւ ունեցայ ստանալու Ձեր Սրբազնութեան Յուլիս 1 թուակիր հաղորդագրութիւնը, որով կը բարեհաճէք ինձի յինչն առ սա թագաւոր կայսեր զինել ձեր ամենազարգացած խնդիրը, ազգելու համար Օսմանեան կառավարութեան վրայ, որպէսզի մահմեդականներու բռնութիւններէն ազնուօրով թուրքացեալներու վիճակը բարւոյնի :

Նորին կայսերական վեհափառութիւնը ինձի հարգելի պարունակութեան ծանօթանալով, բարեհաճեցաւ բարձրագոյն հրամայել ինձ. Ձեր Սրբութեան յայտնելու որ՝ Ռոսիոյ կառավարութիւնը իր կարգին, ձեր խնդրագիրը ըստանալէ առաջ ալ, ուղղորդութիւն գործադրած է թուրքիոյ սահմաններուն մէջ ապրող հայերու վիճակին վրայ :

« Հաղորդելով ձեզի պատասխանը թուրքիոյ մէջ ապրող բոլոր քրիստոնէայ ժողովուրդներու բարձր հովանաւորին եւ պաշտպանին որով սրտին մօտիկ են Փոքր-Ասիական հայ ազգաբնակչութեան շահերը եւ որուն ամենազարգացած նախաձեռնութեամբ ամենախիստ միջոցներ ձեռք առնուած են հակահայկական յուզումները կանխելու. եւ հաստատուն յոյս ունիմ թէ՛ Պէրլինի Գաշնազիրը ստորագրող ազգութիւններու միտնաւորու ջանքերով խաղաղ եւ հանդիսաբար :

S. E. TIGRAN PACHA Տ. Ե. ՏԻԳՐԱՆ ԲԱՇԱ

գոյութիւն մը ապահովել կարելի կ'ըլլայ թուրքիոյ հայ ազգաբնակչութեան պայմանաւ սակայն որ՝ աչգ ազգաբնակչութիւնն ալ իր կողմէ օրինաւորութեան սահմաններու մէջ մնալով, պետութեաններուն դիւրութիւն կ'ընծայէ իրենց մարտախրական նպատակին հասնելու համար :

Կը խնդրեմ խոնարհաբար որ ընդունիք իմ խորին յարգանաց եւ անձնութեան հաւատարմութեան որով պատիւ ունիմ մնալ Ձեր Սրբազնութեան :

ԿՈՐՄ ՎԼԱՏԻՄԻՐ ԼԱՍՏԱՌՅ

ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՎՍԵՄ. ՏԻՐԱՆ ԲԱՇԱՍ ՏՄՊՐՈ

Եղիպտոսի գիւանազիտական աշխարհին մէջ լաւ անուն մը թողլով, կարեւոր տեղ մը զբաւելէ վերջ, Տիգրան բաշա ներկայ տարւոյ Յուլիսի վերջին օրը իր մահկանացուն կնքեց էզիան-է-Պէրլին մէջ :

Ինչպէս գիտեն մեր ընթերցողները, հանգուցելոյն մարմինը զմուսուած Եւրոպա կը մնար ու սակէ տարբեր բան մը ընել կարելի չէր, որովհետեւ, նախ իր վերջին հանգրստարանը Գաշնազիր ազգային գերեզմանատունը ըլլալ սահմանուած էր, իր կողակիցը տիկին Չիպա տ'Ապրո — դուստր Նուպար Բաշայի — հանձնարած ըլլալուն համար, ու երկրորդ իր բարձր ապարեզին մէջ — Արտաքին Կոմիտէի նախագահութեան պաշտօնակիցներուն օգտօրէնութեան համար — կանոններէն բացալ զանուէրուն պատճառաւ :

Բանաւոր էր տրուած օրոշումը Վսեմ. Պօղոս բաշա Նուպար, իր այս խոհական օրոշումն մէջ սխալած չէր, ինչպէս երեքշաբթի օրը հանգուցեալ Տիգրան բաշայի յոյ զարկաւսուսութեան բաղձով ինչ հանգիստեան ներք կրնան վկայել :

Վսեմ. Պօղոս բաշա իր միտին զագաղը Մարտիլէն Լոյսի Շիքրիկ շոգենտին յանձնելուն պէս, հեռագրաւ հրահանգ տուած էր իր Տաշիքին պաշտօնեաններուն, որպէսզի նախնական սխտալները հոգացնին, և լրագրաց միջոցաւ ծանուցուին հանգուցեալ բաշային թաղման օրն ու ժամը :

Օսար թերթերը, որոնց յանձնարարուած էր Ն. Վսեմութիւն Պօղոս բաշայի Տաշիքէն, կատարեցին այս պարտականութիւնը, ու անցեալ երկուշաբթի օր, կէս յիշերէն վերջ ժամը 1/ին, հանգուցելոյն գաղաղը յատուկ կառուցութեամբ մը Կահիրէի կայարանը հասաւ, ուրկէ անմիջապէս իր Պատ-էլ-Հատիսի աւարանը փոխադրուեցաւ :

Երեքշաբթի առաւօտ էր յուշարկաւորութեան հանդիսին համար օրոշեալ օրը, ու ժամը 9 էն սկսեալ յոյ զարկաւորներու բաղձով ինչ գունդագունդ կը գիւղէր Ն. Վսեմութեան ապարանը :

Ն. Բարձրութիւն Խտիլը կը ներկայացնէր Արարողապետ Վսեմ. Չէրի բաշա, որ յոյ զարկաւորութեան թափօրին կազմուելէն քանի մը վայրկեան առաջ կը հասնէր հանգուցելոյն բնակարանը Անկարելի է մի առ մի յիշատակել ներկայներու անունները, սակայն պէտք չէ զանցնել այն կարեւոր գեւորներ ալ, որոնք Տիգրան բաշայի զագաղին վերջին յարգանգ մը մատուցանելու համար անհամար բաղձութեան մէջէն աչքի կը զարնէին :

ՊԱՅՐԱԳԼԸ ՄԱՂԱՋԱՍԸ

Մ. Յ. ԼԱԶԻՆԵԱՆ

ՄԵՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԵՄՈՒՆԵՐԻ ՔԵՆՆԵՐԸ
Շարա Գրոս-Պոյ թիւ 24

Մեծաբանակ և ինքնաբանակ կը վաճառուի նորաձևութեան վերաբերեալ ամեն տեսակ ապրանքներ, նաև ֆրանսական և անգլիական ֆիլիտրոս ֆանելաներու և գուլպաներու ամենալաւ տեսակները, ինչպէս նաև յապիկներ, տուպլէ կոճակներ և ճաշակալար զորս ամբները Ամերիկեան կոշիկներ արանց և կանանց համար, Գին շաքարոս, Երազական ապրանքներու զանազանութիւններ ամէն տեսակէ :
Վաճառութեան տեղի կ'ունենան կանխիկ, և մասնաւոր պայմաններով ապառիկ : 475

Ժամը ճիշդ 10 ու կէսին յուշարկաւորաց թափորը կը մեկնէր նորին վաճառութեան ապրանքէն : Հեծեալ ու հետեակ զօրագունդ մը կ'առաջնորդէր անոր ծաղկեփունջերու տակ ծածկուած մեռելակառքը վեց ձիերով լծուած, որը լուիկ ազդարարութիւն մ'էր հեռակող հանգիստի մեծ մեծ անցքը տեղի կ'ունենար, շքեղ ու պատկառազգեցիկ :

Կազմակերպ կառքին կը հետեւէին, Վահմ. Պոզոս բաշա նուազար ալ կողմը ունենալով հանգուցելոյն եղբայրը Բրէնս Ասլան տ'Ապրո. Բազրատունի, և մէկ հատիկ որդի՝ Արամ Ստեփան պէյ տ'Ապրո ասոնց կը հետեւէին Վ. Վ. Բրէնս Հիւսէին Քամէլ, բոլոր նախարարները, Անգլիական և Ֆրանսական ներկայացուցիչները Լորտ Բրոսթր և Պարոն տը Պուլտիէր. Պ. Պ. Ժէնաւտիս և Մասթրոս, պարոն տը Վելլըպուս, Ռէյնոն Լըգոնթ, Ֆինալէյ, Մարիանըսթի, ռուսական գեոպանը, Պ. Երլըզթի, Վ. Վ. Բիազ բաշա, ճանիտ բաշա, Չոհրապ բաշա, Բիւրնէյն բաշա, Ապպաթ բաշա, Բինչինի բաշա, Իզզէթ բաշա, Եագուպ Արթին բաշա, Պապրիզիտ բաշա, Անգլիական զօրաց հրամանատարը, Գորպէթ շէյ, Էն. Էն. և բազմաթիւ հայ ականաւոր անձինք :

Մածկոյցի ծոպերէն բռնած էին Վ. Վ. Մուսթաֆա բաշա Ֆէհմի, Պուլտոս բաշա Ղալի, Մաղլուս և Ապանի բաշաները, իսկ Երեք բարձիկներու վրայ շարուած էին հանգուցեալ բաշային պատուանշաններն, որոնք ձեռքի վրայ բռնած ունէին Վ. Տիարք Կարապետ Պէյ Շէրիտեան, Արթին պէյ Ստեփան և Ժ. տը Մարթինո :

Յուրաքանչեւ որքան ծանրաբալլ հաղու մէկ ժամէն կրցան Մուսթեֆան անցնելով Պէնի-Սուրէնի եկեղեցին հանիլ, ուր քառորդ ժամու մը շափ կեղեցեակն արտոգութեանց մէկ մասը միայն կարգացուցելով հանգուցելոյն զազապին վրայ, վերստին թափորը կազմուեցաւ Ս. Մինասի գերեզմանատունը ուղղուելու համար :

Կանուխէն եղած որոշման մը համաձայն զաբանական ատենախօսութիւններ տեղի չ'ունեցան. թէ՛ ոչ ոք և թէ՛ եկեղեցական արարողութեանց չ'արգելանցօրէն կրճատուի, յու զարկա որներու ժամանակը խնայելու համար կրնայ եղած ըլլար սակայն ինկատի ունենալով ազգային ու կառավարական շրջանակներու մէջ անոր վարած բարձր պաշտօնները, պատշաճ էր որ իր կեանքին և գործելու եղանակին մօտէն ծանօթ ձեռնհաս մարդիկ գոնէ սեղմ գծերու մէջ ընէին անոնց գրուատիքը՝ հետաքրքրիչներու գոհացում տալու համար :

Այսպիսի միայն հանգուցեալ Վ. Տիարքան բաշայն յուղարկուողութեանը համար, իսկ գալով իր կեանքը :

քի գծերուն՝ ազգային և այլ տեսակէտներով, արդէն ձեռնարկած ենք անոր մանրամասնութեանց թուիքը յատուկ տետրակի մը մէջ ամփոփելու :

Տիարք պարագաներու վերաբերեալ ըրաւ իր կարծիքը հարցնելու համար զի անոր ծերունի քանակները Սիւնոն Ֆէյնիկեանի, յուրիւրիւ խղճու գործը, Տիարք բաշային նուիրած որդիներէն վերջ, որ Արշալոյսի անցեալ թիւերով հրատարակուեցաւ, իր զորոյր մասերով գրիչը ձեռք կ'առնէ վերսին ծերունի քանակները, հետեւեալ տղայնոյ ողորդում հաւարն. Վաւերութիւն Պոզոս բաշայի որդի իւր զարուստի կարգից կ'առնէ իր ծնողաց, կըրտաց և իր ինչպիսի մատը գիւնթ Լոսէն ճանչցողներուն սխրքը :

ՍՄԱՆՎՈՐՈՒՄ

Ապալն Պէյի նուիրած որ ծարմար կեցիկ իւր մանկանացուն ի Բարիկ ծաղիկ հասակին մէջ :

Մանգաղ մ'իջու ի վերէն, Մանու մանգաղ անօրէն Իջու մտաւ յ'Արարատ, Հնձեց մի վարդ անարատ, Վարդին անուն էր Ասլան, Վա'ն քեզի, վա'ն քեզ Ասլան :

Վա'ն, տարածում քո արեւ, Տուրք անգութ հողին սեւ, Եւ փոխանակ երգերու, Բերքի լալիք ողբերգու, Հայոց զատուած ծաղիկներ, Ամենքն ալ սեւ են հագեր Հայ ազգանք, հայ կուսան, Ու շատ մայրեր ողբաձայն, Բո չիրմից շուրջ բոլորած, Կ'ողբան Ասլանն Հարեհեաց :

Ասլան մ'էրի գու կենաց, Գեղեցկութեան մի չ'Աստուած, Ասլան մ'էրի հանձարոյ, Տիարք սիրոյ, գորովոյ, Այլ քեզ խամրեց մանու բոց, Այս է որ լամբ ողբակոծ, Այս է որ լամբ քեզ Ասլան, Սիրուն ծաղիկ գու գարնան :

Բարեկամներ, ազգականք, Ձեզի սգան միաբանք, Բո քոյր, կըրտք, հայր ու մայր Հինգն ալ եղան վշտահար, Մայր հայտատան զայս անուա, Աչքերն արցունք ընցուեցաւ, Եւ հատուցեց սրտագին, Իտաուր մօտ Ասլանին, Եւ նա գոչեց վա'ն Ասլան, Վա'ն քեզի, վա'ն քեզ Ասլան :

Այլ չիք Ասլան, նա թաւ, Յեւթեանից ծոցն անբաւ, Մեզ կը մնայ լալ երկար, Բրջտի արեւ ծագէ յար, Ամէն ատու քո վրան, Եղբերգիկ զայս մի բան, Վա'ն քեզի, վա'ն քեզ Ասլան, Հազար եղուկ քեզ Ասլան :

ՍՄՄՈՆ Ֆէյնիկեան

ՆՈՒՐԱՏՈՒՄԻՒԻՆ

Պատ. Տնօրինութիւն «Արշալոյս» Ազգագրութեան թերթի

Աստ Որբասիրաց ընկերութիւնս Արարկերի Ազգ. Որբասիրաց մէջ տակ յատու պաշտպանած տասն ասններուն խորանը կարէն 12 օրինակ Հարար զրկած բլլալով յիշեալ խորանիկները տեղոյն ազգայնոց մէջ գրուելու և փոխարէն հետեւեալ նպատակներ եղած են. որ Տ. Յ. Թէրզեանի միջոցաւ յանձնուած է Ընկերութեանս Ատենայեան :

Տիկին Վարդուհի Ս. Թէրզեան 10 թալէո. Տիկ. Հ. Մինասեան 10. Յովհաննէս Թէրզեան 10. Ոմն 5. Եղբարք Երզնկացեան 4. Արմենակ Չամբուսեան 4. Մ. Աւետիս Սէյրաբեյան 3. Հա. Տի. Թէրզեան 3. Եղբարք Մելիքեան 2. Ղ. Ս. Չ. Ոմն 1. Մարգիս Սէյրաբեյան 1. Երուստ 1 :

Գու. մարտ և 56 թալէո. որոյ փոխան հինգ անգ. ոսկի սաղառու է : Հանձնէ՛ք ձեր թերթին մէջ հրատարակել ներկայ ցանկը և յանուն ընկերութեան շնորհակալութիւն յայտնելու ի Գիտաց Գործ Ժող. Արք. Ընկերութեան Ատենայեան Ատենայեան Ա. Ս. ԲՐՈՒՏԵԱՆ Ա. Մ ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԹՈՒՐԻՔԻԱ

Թայիլէն կը քաղենք հետեւեալները : Յոյն աղբիւրներէ աւելուած պաշտօնական տեղեկութեան մընս. յիշելով, անցեալ ամսոյ 9ին խոսք մը պոլիարներ Մանասթրի մօտակայ գիւղերէն միջոց վրայ յարձակելով օրթօտուք քահանայ մը ռուպանիւն են եկեղեցւոյն մէջ պատարագելու ատենը, և անոր երեցիկին ալ ողջ ողջ աչքը են իր տունին մէջ : Միւսներն օրը կարեւոր յոյն լըն ալ սպաննուած է յիշեալ խոսքին կողմէն :

Պուլկարներու կողմէ կատարուած խժգժութիւնները կը բազմանան և մեծ մտահոգութիւն կը պատճառեն յոյն կառավարութեան :

Յունաստանի ներկայացուցիչը խնդրած է Ռիթէրի գործակալու լծենէն տեղեկագրել թէ՛ ինք պաշտօնական տեղեկութիւն ստացած է թուրք սպայի մը յեղափոխականներու կողմէ գե ի տարուած ըլլալու մասին, որով կը տեսնուի թէ՛ այն սպան գերոշները առաջակներ էին և ոչ թէ Մակեդոնացի Յոյներ :

ՌՈՒՍ ԵՒ ՃԱՌՈՒՆ

Ս. Բէթէրպուրիկէն Հոկտեմբեր 18 թուականու կը հեռագրեն թէ՛ ընդհանուր սպայակոյտը Ֆրանսական զեպպանտան միջոցաւ կանոնաւորապէս կ'ստանայ ահագին թուով և խնամքով կ'ապրած ծրարներ, որոնք ձաբունի զինուորական վարչութիւնները կը բլկեն :

Սոյն ծրարները կը պարունակեն ամէն տեսակ արժէքաւոր իրեղէններ, զոր օրինակ, սիկարի տուփեր,

գրամի քտիկներ, ժամացոյցներ, փոքր սակի խաչեր, գրովեղէններ, և երբեմն մէկ հատիկ ռուբլի մը : Այս իրեղէնները ճարտնգիները կը գտնեն, երբ ալէն մէկ ճակատամարտէ վերջ Ռուս սպայ և զինոր մեռելները կը թողնեն :

Վերջիվերջ ծրարներու ստացումը անհափառու ապացոյց է, հերքող այն ստաւարաձայնութիւնները, որոնց հաստատողները ալ կան թէ՛ ճարտնգիները ռուս մեռելներն ու վերադարձները կը կողմնակիցնեն :

Միւսներն խնամու ու անաչառ հոգած թիւերը կը տեսնուի, կ'ընէ թայիլով, ձաբունի մէջ գտնուած այն ալէն բանտերուն և հրահրանոցներուն մէջ, որ Ռուս գերեզմաններն են :

Այս առիթու ընթերցողները պիտի մտածեն անչառ թէ՛ ինչ աստիճանի վեհանախութիւն ի գործ կը գործի . . . հակառակորդներու հանդէպ : :

ՆՇԱՆԱՐՍՏՈՒՄԻՆ

Նախորդ կիրակի Մեծ Տիար Առաքել Պէրպէրեանի բնակարանին մէջ ի ճահէր, տեղի ունեցաւ Տիար Յակոբ Տէօլլէթօֆի միակ որդւոյն Տիար Գէորգ Տէօլլէթօֆի նշանախօսութիւնը, հանգուցեալ Տէր Եղիկ քահանայի դասեր Օրբորդ Մաքրուհի Պալուսիի հետ :

Ներկու սեռէ ստուար բազմութիւն մը ներկայ էր հանդիսին, որուն կը նախագահէր Արժ. Տէր Աւետիս ՔՆՆՅ. Եղբայրնս :

Օրորդ Պալուսիի դաստիարակուած է տեղ ոչս Գալուսեան վարժարանին մէջ և իր բարի վարքով իր ատենուան ուսուցչաց և ուսեաց համարուին արժանացած է լիովին, ու վարժարանի թողելէ վերջն ալ անհոգ գտնուած չէ ինքնազարգացումով յառաջանալու :

Տիար Գէորգ Տէօլլէթօֆ վարժարանը թողլով մտած է գործի ասպաւզել իր հօրը մասնաւոր խնամոց տակ, և այժմ շատ յայտնակ սեղաւտար մը եղած է, իր գործերը վարելու կարող ու ձեռնհաս :

Մեր անկեղծ շնորհաւորութիւնները Այս այլը նշանախօսութեան առթիւ Մասունի տառապեղոց համար բացուած հանգանակութեան ցուցակը, որուն հրատարակութիւնը խոստացած էինք մեր նախորդ թուով :

Տէր և Տիկին Յակոբ Տէօլլէթեան զը. ողջ 195. Տէր և Տիկին Առաքել Մ. Պէրպէրեան 97. 50. Տիարք Եղբարք Ն. և Ա. Հանաթեան 97. 50. Տիար Եր. և Ա. Վարդանեան 48. 75. Արժ. Տ. Աւետիս քննչ. և Երիցեան Եղբայրնս 40. Տիար Սարգիս ժամացործեան 40. Տիար Յովհաննէս Սեթեան 20. Տէր և Տիկին Գարեգին Պահլաւ 20. Տիար Կարապետ Տէր Ազմեան 20. Տիար Յարութեան Յովհաննէսեան 20. Տիար Եղբարք Տէօլլէթեան 20. 1904 Նոյեմ. 2 Գահիրէ

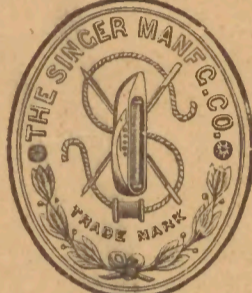
ՄԻՆԿԸՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՒ ՄՐԱԿ ՆՆԻՊԱՅԱՑՈՒՅՈՒՄ Ժ . ՆԱՅՏԿՆԵՐ

Պատմութի փոփոխությունները և արդյունքները, Պրիսկոպ Օրելի
ճիշտ գիտաց Գրքի 8րդ և 9րդ գլխերը
Հին եւ Նոր Աշխարհի շրջանակներում Մեծ 6500 ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ ՈՒՆԻ
աշխարհի ամենին լատացոյն կարի մեքենաները ՄԻՆԿԸՐՆԵՐ և և աստիճան
մինչև ցարդ 17.000.000 ծախուած է :

400 և անկի վիճակում և և մեքենաներով վարձատրուած, երաշխանուած մեքենաներ
ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՄԻՆԿ ՎԱՐՉԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ
ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿ
Փարիզի 1900 ի Տիեզերական արձուսանալիսին մեջ ասացած է :
ՀԱՅՔԱՅԹԻՉ ԲՐՈՒՄՈՅ
ԵՒ ԲԱԿԱՍՏՈՒՄՈՒՄԸ ԱՄԵՐԻԿԱՆ
ՀԱՅՔԱՅԹԻՉ Ն . Բ . ՆՅԵՎԱՉԱՆ ՏԱՆ

Կեղծերէն զգուշանալ ,
ու չարութիւն գարձնել
իւրաքանչիւր մեքենայի
վրայ ՄԻՆԿԸՐ յաւելանշիլ

Չրի գասեր և նորոգու
թիւններ, Սիւնի՛ր մեքենա.
Սից համար , յաճախորդաց
տուններուն մէջ ,
Վճարմանց դիւրութիւն
Փոխանակութիւն հիւներու
և նորոգութիւն ամեն կարգի
Մեքենայից

ԻՆ ՉԱՓՈՒՈՒ

ՀԱՍՑԵՆԵՐ

ՎԱՀԱՆ ՄՈՒՃԱՆ . — Կը պատու
րաստէ ոսկիէ և արծաթէ զարդա-
նկար—մինչև և գրուածքով գա-
ւաչաններ, Ապրիլի գարազօրին զի-
մաց, Սփինքս գեղարանին կից . և
մասնաճիւղ ունի ի Շարա Մա համ.
մէջա Ալի, Աթֆէլ—էլ—էնայաթ թիւ 1

ՏԵՂԱՓՈԳՈՒԹԻՒՆ . — Երկրայայտի
Տպարանը և Խմբագրատունը տարւոյս
Մայիս 1էն սկսեալ իր նախկին սեղը
փոխադրուած է աշխարհ Մասնուր Բա-
շա Խալիճ, Մուհարրամ պէյի գեղարա-
նին քով, հասեալաբար ո՛ր և է յանձնա-
րարութեան համար ըստ առաջնումն
պէտք է հոն գիծել :

Տիախ վերադառնալու ամառնոցը զար-
ձաւ ծանր քայլերով, որպէսզի Բաղաձ-
լին ներկայանալէ առաջ խոստում ժա-
մանակ պահէ, եւ իր մտաբերով վերջին
խոսքերէն, և Ծանիւթին իր բարեկամը
անմեղ յայտարարելէն Բաղաձլին զէմբին
վրայ զոյսոյց ու բարեկամութեան երկուս-
վէն ստատիկապէս խոսոված էր, երբ սը-
րահէն ներս մտաւ Բաղաձլ և իր մո-
րաքոյրը իրարու փախուած կեւ սոյնին .
— Ա՛հ, Տիախ, զոչնչ արկին Կար-
թիւն եթէ կարելի ըլլա՛ր, բան մը չը
պիտի լսէի : Բայց այն մա՛րտութիւն
Մարտիալ Տէրոյ Ֆէրմանի ուղանիչն է .
ա՛հ ի սակայն մտառանջութեան մէջ
կը ձգէ զիս քան Ֆէրմանի մարդ : Մար-
տիալը շատ կը սիրէի, այդ քա՛ջ երի-
տասարդը, չափազանց բարի և սքանչի-
կը զանէի զինքը . . .

— Չըր վեհանձնութիւնը այդպէս
ըսել կուտայ ձեզի, մորաքոյրս, վերա-
կըրկեց Տիախէ հաստատումնութեանը
մըր Չար արախ թելադրութեանց մի՛
խարտիք, ճարպիկ կատակերգակի մը
զո՛ք կ'ըլլաք, ահա ամենու թարեաղ-
գարար այս բանը իր մասնաճիւղին հա-
զորակցի ձեզի տոանց այս նախազգու-
շութեան Բաղաձլ պիտի ըսէր այն գարտ-

ՀՐԱՆՏ ՓԱՓԱՉԵԱՆ . — Ամերիկեան
մեքենայից :
Ամէն կարգի մեքենաներ կը նորո-
գէ կը լարէ և գործածելի վիճակի մէջ
կը դնէ :
Բէթթովի վաճառաններուն ուրուած
մասերը կը շահէ և անոնց գործածու-
թիւնը կը զիւրացնէ :
Կարի մեքենաներու ֆիւստուած մա-
սերը շինելով նորի կը վերածէ :
Գործատեղին է Պաղար Մուրուր
թիւ 42 :

ՀԱՇՈՒՍԿՈՒՄ . — Երկրայայտի մը որ հա-
յրէն հաշուակալութեան և թղթակ-
ցութեանց համար մեծ փորձառութիւն
ունի և մէկ երկու ուրիշ լեզուներու
ալ ծանօթ է, կը փոփոքի այնչեւ հաշ-
ուակալի պաշտոն ստանձնել, գիտել թեր
թիւ Խմբագրատունը :

Ինքը, որուն սեղիկանալու համար՝ մոտ-
նաւորապէս կուտար Տանիլի :
Երկու կիները զարթով մտիկ կ'ը-
նէին, երբէք նոյն իսկ ոճրին օրը Տի-
ախի աջակի կողմէն գտած չէին :
Այս պատճառաւ էր որ Տանիլի թողած
ապագութեան իր սակաւ առ ապագա կը
փարատէր անոնց արդէն :

— Մինչև այսօր իմ ջանքերուս
արդիւնքը կը ծածկէի ձեզի՛ն ու ամէն օր
Բարիկէն վերադարձիս կ'ըսէի թէ՛ գա-
տարանը նոր բան մը չէր գիտէր, ու և
թէ ամենա արդարութեան համար ճիշդ
էր, ինձի համար սակայն նոյնը չէր .
միջոցներ ձեռք առի մօրեղբորդուս
համար և այնպիսի գաղանթներ երեւ-
ւան հանեցի որ՝ մինչև հիմա գա-
տարանը չէր կրցած ձեռք բերել, Բա-
ղաձլը զոք չէ՛ք ճանչցած իմ առ ձեզ
առած խանդաղատանքս Այս սխալին
պատճառը ևս կըսէի, որովհետեւ ընդ
միջա պող վերադառնալու և, բայց ըս-
տազիւ զձեզ կը սիրեմ, և ձեզի հասած
գործողութիւնը ուղղակի իմ կը նկա-
սեմ, Երբեք մ'ըբստ ևս ձեռք սեղը
վրձ լուծելու :
« Մինչդեռ զոք կուտայիք, այդին
և ու չարութեանը կը քննէի այն պա-

ԽԱՉԻ՛Ն Ա. ԷՏԻՐՆԵՒԵՆԸ . — Ամէն
տեսակ մեքենայի կարասի կը նա-
բողէ, կը մարքէ, կ'ոսկիզօծէ և
կ'արծաթ շօծէ խիտ տակուն և ան .
հաստատել արծան գնով :
Խան—Խալիլ Մա՛սախ փոփոխ : 490

6. ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ ԽՊԱՂԱՎՈՒՄՆԵՐ . —
Մախա գիրքեր : Հաւաքածոյ չորս
տարուան Արշալոյսներու , գին 240
դր. ոչլ. Յաւերց ք Հայրենեաց (քղ-
րակագր) 10 դր. Ազգային Մահա-
նադրութիւն , 12 : Սասուն և Ձէյ-
թուն, 10 : Գող Մժտո, 8 : Չարձալի
անեքսթիներ, 5 : Հիւժախի գար-
մանան ամենալայն միջոցը, 3 :
Ճակարգութիւն ի Չարիցիկո, 3 :
Եզրագատի գանուսը քարտէսը ,
զեղչեալ գիներով :

ՃՈՂՈՎՈՒՄ
ԿԻՊՐՈՍԵԱՆ ՀԱՆԴԵՆ

ԲԱՃԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ	
Եզրագատ՝ արեւկան Գ. Ո .	25
Վեցամեայ »	14
Արտասահման տարեկան ֆր .	7.5
Վեցամեայ »	4.5
Հասցէ	A. Balyan
Egypto	Le Caire

ՎԻՊԱԹԵՐԹ
ՀԱՆԴԵՍ ՎԻՊԱՆԱԿԱՆ

ԲԱՃԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Պաղարիս տարեկան 5 ֆր . Արտասա-
ման տարեկան 6 ֆր . Ամերիկա 1 տոյ.
20 սէնթ . Ռ. Եսիա՛ 2 րուպ. 30 կոպիկ .
ՕՆՆԻԿ ԲԱՐՍԵՂԱՆ
Հասցէ՛ REVUE VIBATERT,
Imprimerie Orientale, VARNA Bulgaria

րազաններ՝ որոնք գործուած ոճրոյն կը
վերաբերէին և մանուսանց անոր հետե-
ւանքն էին, և միայն ա՛յն տանն ա-
նոնց մասին կ'ուզէի խօսել երբ ամէն
ճշմարտութիւն երևան գար, այժմ կը
կանխեմ այդ օրոյնուս, որովհետեւ Տա-
նիլի ար Շանիթօյէրի անխաճի քայլը
սակաւն անմտօթի մնացած բաներ ալ
երևան բերաւ, եւ ձեզի զէմ ամօթալի
մեքենայութիւններ կը նիւթէ, ձեզ
զէմ . . . և մանուսանց հորաքոյրս հարը-
տութեան զէմ, Այս ամէնը խորապէս ու-
սումնասիրուած է այն վայրկեանէն ըս-
կըսեալ, յորում Մարտիալ հոսկցաւ թէ՛
զոք փոխանակ զինքը սիրելու իր եղ-
բորդը կը սիրէր, Այդ ատենէն ի վեր
Ֆէրմանի մահը վճարուած էր անոր մտա-
քին մէջ, Մարտիալ ձեռք սէրէն օրուս
քաղելով մեր մօրաքոյրս հետ հաշուա-
ցաւ Ա՛հ, նա չա՛տ ճարպիկ կատակեր
գալի մէ՛ջ, Ծեսէ՛ք ինչ ճարտարութեանը
կազմած է իր ծրագիրը, նա կը մտածէր
թէ՛ իր եղբորը մահը առիթ պիտի ստա-
կարգ մը խորհրդաւոր վրէժխնդրու-
թիւններու և, թէ իր վրտոյ ոչ օր պի-
տի կատարել զեւթի՛ Ֆէրմանը ա՛յնչափ
անձնու իրութեան ապացոյցներ առկա
լիտոյ, նա կը կարծէր թէ՛ Ֆրանսույն

ՏՕՐՔԵՐ Օ . ԿԻՒՍԵՂ
ՄՈՒԹԻՆ ՄԷՏԱՎԻԻ ԴԻՄՍՅԸ

ՏՐ . Օ . Կիւրիկէ գտնանակէ մը ի
վեր Կանիթէ հաստատուած է, և նորա-
գոյն գրու ինտար կը գարմանէ ամեն
տեսակ հիւանդութիւններ :
Իր մասնագիտութիւնն է բաց ի
զանազան արտաբաւ բուժումներ, ական-
չի . թիթի և Կոկորդի հիւանդութեանց
զտրմանու մը . ինչպէս նաեւ ի մասնաւո-
րի մանկանց հիւանդութիւնները :
Ստաւոսեան ժամը 9—11 և և երե-
կոյնան 3—5 հիւանդ կը զոգուին իր բը-
նակարանին մէջ ի Մաւաթի Մէտնալիթի
գամաց :
Վիպախ աղքատները ճրի կը գար-
մանէ :
455

Մ . Ս . ԹԵՎԵՔԵԼԵԱՆ
Վաճառատուն ի Շարա Մանուսեան
Ալի, Մայնասի կից րոյ 105

Կը վստահ նորաձեւութեանց հա-
մա՛սնոց զանազանութիւններ . Քիւ-
տիքս ֆանտազիաներ, գուլպաներ, կո-
շիկներ, փողկոպներ օճիքներ և ֆո-գու-
ններ սուղէ գաթիկներ, մատանիներ, օղի-
ր քորթմաններ, ամէն տեսակ ա-
նուշանուտութիւններ, աղիւս տեսակէ
Օ—ար—գօյններ՝ չափաւոր գինով :
Գրական առաջ կ'ունի իրենց բոլոր
տեսակներով, Ազգային սահմանադրու-
թեան տեսքերը և օճաւորքը Հայրեն-
եաց գրքերէն :
Կազի վաճառաներ տոկոսն և և հա-
մեմաստար արծան գիներով :

Ճիւղ մը ունի Եզրագատի ընտր
սիկարթիներու՝ ձեռքով շինուած, որոնք
չափերէն զնանատուած են արդէն :
Սիկարթիներու վրայ ապացրանք-
ներ կ'ընդունի, յանձնարարողներու ճա-
չակին համաձայն ստորաւանդով, գոնա-
ցընկու պայմանաւ :
475

ԱՒԵՏԻՍ ԴԱՐԱԿԻԿԻԱՆ . — Չափի վրայ
զգուսներ կը պատրաստէ, իր աշխատա-
նոցը կը գտնուի Մանուր Բաշա Խա-
լիճ, թրամվէի զմին վրայ :

Գիւրութեան պիտի մեկնի և նոյն իսկ
կը յուսար թէ՛ ա՛յն պահէն՝ յորում
ինք Պրոպիլիս պիտի հասնէր, զոք
ստիպումս՝ զինքը ձեռք քով պիտի կան-
չէիք իսկ նա իր եղբոր մահը օրոյնու
մեկն պիտի բնէր . . . և՛ իր նախաւե-
տութեանց մէջ նա կ'երևակայէր թէ՛
օր մը ձեռք զեւթի ինքը ունեցած համար-
բանքը չլիւր խանդաղատանքի պիտի
փոխուէր . . .

— Ո՛ր Աստուած իմ, թոթովեց ի-
զապէլ իր մօրաքոյրը զբրկը ինչայոյզ :
— Այո՛, շարունակեց Տիախէ եւտոյ-
նաւ, այս թշուառականին նպատակը
ձեզի հետ ամուսնանալ էր . . . և վստա-
կելիք թէ՛ իր այդ նպատակէն դեռ հրա-
մարտ չէ, իր մասին կըսած կատակաւե-
րուն համար՝ որոնք կ'երևուի թէ՛ առ յա-
ւէտ ձեզի՛ն հետ պիտի պահեն զինքը .
նայ ինչպիսիքը ծածկեց, բայց այսօր
յանդգութեան ընդ իր զուրթը ցոյց
ստուաւ Այն մարդը՝ որ զիս հիմա այս
տեղ տեսք, Մարտիալ բարեկամը չէ
միայն, այլ անոր միջնորդը, ու ամէնին
կայ, մեքենայիցը, Տանիլի յոնու Մար-
տիալի հոս եկաւ և ստեղ նոյն իսկ, երբ
ձեզի բաւ թէ՛ Մարտիալը տեսած չէր .
մինչդեռ ինքն էր որ Մէնդ—Ատրէսի մէջ
ոստիկաններուն ձեռքէն փոխցուց գայնու
Թարգ . Ե . ԹՈՐՈՍԵԱՆ
(Շարունակիլի) (Վրոյր)